

الوحدة الارتيرية للتغيير الديمقراطي Eritrean Unity for Democratic Change

መግለጺ ባሕቲ መስከረም 2015

ብባሕቲ መስከረም 1961 ብመሪሕ ጅግና ሓምድ እድሪስ ዓወተ ዝተጀመረ ብረታዊ ተጋድሎ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ 2015 ንመበል 54 ዓመት'ዩ ዝበዓል ዘሎ። መሰረታዊ ዕላማታት ባሕቲ መስከረም ባዕዳዊ መግዛእቲ ኢትዮጵያ ካብ መላእ ኤርትራ ምጽራግን ሃገራዊ ነጻነት ምርግጋጽን'ዩ ነይሩ። ኪኖኡ'ውን ንህዝቢ ኤርትራ ሰናይ ፖሎቲካዊ ምሕደራ ብምርግጋጽ፡ ዘላቂ ሰላም፡ ቀጻልነት ዘለዎ ደሞክራሲያዊ ምዕባሌ፡ ማሕበራዊ ፍትሒ፡ ማዕርነትን ግስጋስን ንምውሓስ'ዩ ዝነበረ። ብ1991 ህላወ ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ ካብ መላእ ኤርትራ ተጻሪጉ ሃገራዊ ነጻነት ጋህዲ ከኸውን ከሎ፡ ሕማቕ ኣጋጣሚ ኮይኑ ግን እቲ ካብ ሜዳ ኤርትራ ኣትሒዙ ብበሓትን ጸረ ደሞክራሲን መንነት ወይ ባህርያት ዝለለ ውድብ ህግሓኤ ልዕልነቱ ኣረጋገጹ። ብዘይ ፍቓድ ህዝቢ ፖሎቲካዊ ስልጣን ብምጭባጡ፡ ህዝቢ ኤርትራ ብሰናይ ፖሎቲካዊ ምሕደራ ከመሓደር ኣይተዓደለን። ብውጽኢቱ ድማ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ባዕዳዊ መግዛእቲ ብድሕሪ ምንጋፉ፡ ብቀጥታ ኣብ ትሕቲ ሓድሽ ባርነታዊ መግዛእቲ ደቂ ሃገር ተቐሪኑ። ኩሉ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መሰላቱ ተጨፍሊቑ ዘላቂ ሰላም፡ ቀጻልነት ዘለዎ ደሞክራሲያዊ ምዕባሌ፡ ማሕበራዊ ፍትሒ፡ ማዕርነትን ግስጋስን ተሓሪሙ ክነበር ጸኒሑን ኣሎን።

ኣብዚ 24 ናይ ነጻነት ዓመታት'ዚ ድማ ብሰንኪ'ቲ ኣዕናዊ ዝኾነ ፖሊሲታትን ጨካን ተግባራትን ስርዓት ህግደፍ እቲ ተቓሊሱ ዘቐለሰን ክቡር ህይወቱ ዝኸፈለን ህዝቢ ኤርትራ ሞሳ ናይቲ ኩሉ ማእለያ ዘይብሉ መስዋእትነቱ ተሓሪሞ ኩሉ'ቲ ኣሎ ዝበሃል ግፍዕታት፡ ግህሰታትን በደላትን ክቐበል ተገዲዱ'ዩ። ብውጽኢቱ'ውን ህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ እቲ ግዳይ ዝኾነ መንእሰይ'ውን ብፍላይ ኣብ ልዕሊ'ቲ ፍጹም ሓላፍነት ዘይስምዖ ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ብርቱዕ ቅሬታታትን ቅርሕንትን እናኣሕደረ ብምምጽኡ ከይፈተወ ካብ ገዛእ መረበቱን ሃገሩን ናብ ሰደት ክውሕዝ ተቐሰበ። ካብ ዕለት ንዕለት ክንድ'ዚ ዝኣኸል ህዝቢ ብፍላይ'ውን ሓድሽ ትውልድን ሞቶር ለውጥን ዝኾነ መንእሰይ ብናህሪ ናብ ሰደት ገጹ ከምርሕ ከሎ መራሕቲ ህግደፍ ግን በዚ ኩነታት'ዚ ቅጭጭ'ውን ኣይበሎምን። ነቲ ናብዚ ዘብጽሖ እከይ ፖሊሲታትን ተግባራትን ኣብ ክንዲ ጽጹይ መጽናዕቲ ብምክያድ ግቡእ መፍትሒ ምቕራብ ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ዝኾነ ይኹን ዝሕተተሉ ሓላፍነት ከም ዘይብሉ፡ ምንጨ ናይቲ ጸገም ብኤርትራ ዝቐንኡ ጎረብቲ ሃገራትን ሓያላት መንግስታትን ምዃናም ከም ምክንያት ምቕራብ፡ ከም መዝሙር ዝደጋገም ኮይኑ ቀጸለ። እዚ ግን ዋላ'ኳ ሽሕ ግዜ እንተተደጋገመ ንገባቲ ስርዓት ህግደፍ ካብ ውድቀት ዘድሕኖ ብቁዕ ምክንያት ኮይኑ ኣይተረኸበን።

ካብ ግዜ ናብ ግዜ ቁጥባታትን ጽልእታትን ህዝብና ኣብ ልዕሊ'ቲ ስርዓት እናበርትዎ ብምምጽኡ ኣብ ዝሓለፈ ሰነ 2015 ምስ ጸብጻብ ኣጻራዩ ኮሚቴ ሰብኣዊ መሰላት ሕቡራት ሃገራት ኣብ ኤርትራ ተደሚሩ፡ እቲ ነዊሕ ዝተዓገሰ መንእሰይ ኣብ ውሽጡ ዝነበረ ብርቱዕ ስቕታ ሰቢሩ፡ ኣብ ጄነቫ፡ እስራኤል፡ ኢትዮጵያን ኣሜሪካን ንህግደፍ ዘርዓደን ህዝቢ ምስ ህግደፍ ከምዘየለ ብግብሪ ዘረጋገጸን ማዕበላዊ ሰላማዊ ሰልፍታት ክንርኢ በቐዕና። እዚ ኣብ ታሪኽ እቲ ዘይሕለል ደሞክራሲያውን ፍትሓውን ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ሓድሽ ምዕራፍ ዝኸፈተ ኣምንታዊ ተበግሶ'ዩ ክበሃል'ውን ይከኣል። ከምዚ ዓይነት ሰላማዊ ሰልፍታት ኣብ ዝተፈላለዩ ከባቢታት ብዘይምቁራጽ ምክያድ ንስርዓት ኢሳይያስ ኣብ ቅድሚ ማ/ሰብ ዓለም ብዝበለጸ ንምቕላዕን ውድቀቱ ንምቕልጣፍን ኣገዳሲ ተራ ዝጸወት ፍጻሜታት ብምዃን ብዝጸፈፈ መልክዕ ተወዲቡ ክቕጽል ይግባእ። ብርግጽ እዚ ዕማምዚ ንመላእ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጥን ፍትሕን ዝምልከት ይኹን ደኣንበር፡ ብቀንዱ እቲ ሞቶር ለውጢ ዝኾነ መንእሰይ ዝለዓለ ሓላፍነት ከም ዘለዎ ፍጹም ክዝንጋዕ ኣይግባእን። እዚ ኣብ ቦትኡ ከሎ ግን መንእሰይ ካብ ሕጂ ጀሚሩ ከስተውዕለሉን ብትኩረት ክጥምቶምን ዝግባእ ኣገዳሲ ነጥብታት ምህላዉ ክንሕብር ግድን ይኸውን።

ህዝቢ ኤርትራ ንሰላሳ ዓመት ዝኣኸል ነዊሕን መሪርን ብረታዊ ተጋድሎ ዘካየደን ረዚን መስዋእትነት

ዝኸፈለን ህዝቢ ከንሱ፡ ስለምንታይ ኩሉ ትጽቢታቱን ባህግታቱን ከረጋግጽ ዘይኸኣለ? ወይ'ውን ንምንታይ ናብዚ ሕጂ ወዲቐዎ ዘሎ ኣዝዩ ዘሕዝን ኩነታት ወዲቐ? ንዝብል ሕቶታት እቲ ምክንያታት ብዙሕኳ እንተኾነ፡ እቲ ቀንዲ ግን ኣብ መስርሕ ብረታዊ ተጋድሎ፡ ቅኑዕን ድልዳልን መሪሕ ደሞክራሲያዊ ፖለቲካዊ ሓይሊ ብዘይምርካቡዮ። ሕጂ'ውን ብተመሳሳሊ ህዝብና ኣብ ዳግማይ ሓደገኛ ኩነታትን ጸገማትን ከይወድቐ ካብቲ ዝሓለፈ ተመክሮ ክንምሃር ይግባእ። ዘይተወደበ ሓይሊ ለውጢ ከምጽእ ስለ ዘይኸኣል፡ እንተኣምጸኤ እውን ዝኾነ ክጸናቶ ዝጸንሐ ናይ በለጽ ሓይሊ ክምንጥሎ ስለ ዝኸኣል፡ ካብ ሕጂ ካብ ጸበትን ትምክሕትን ዝተላቐቐ ቅኑዕን ድልድልን መሪሕ ደሞክራሲያዊ ፖለቲካዊ ሓይሊ ምህናጽ የድሊ። ነዚ ዘይበቐዕ ዝኾነ ሓድሽ ውደባ ግን ንዘለና ጸገማት ዝፈትሕ ዘይኮነስ ንዘለና ብዝዝሒ ውድባት መቋጽርቲ ጥራሕዮ ዝኸውን።

ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ኩነታት ቅኑዕ ጭርሖታትን ህዝባዊ ቃልስታትን ከም ዝጭወ ብዙሕ ተመክሮታት ዓለምን ከባቢናን ይምህረናዮ። ብዓቢኡ'ውን ርሑቕ ከይኸድና ምስ ታሪኽናን ምስ ዝሕገ ጉዳይናን ዝተሓሳስር ተመክሮታት ከም ኣብነት ምጥቓስ'ውን ይኸኣልዮ። ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ ፖለቲካዊ ስልጣን ክጭብጥ ዝኸኣለ ነቲ ኣብ ኢትዮጵያ ዝነበረ ወድዓዊ ኩነታት ብምምዝማዝዮ ነይሩ። ኣብ ህላወ ስርዓት ሃ/ስላሴ ሕቶ ብሄር፡ ሕቶ መሬት፡ ጉዳይ ኤርትራን ኣፈታትሕኡን ዝምልከት ተባራሲ ሕቶ እናኾነ ምስ ምምጽኡ ተዛሚዶ፡ ኣብ መላእ ኢትዮጵያ ብርቱዕ ሰላማዊ ሰልፍታት እናተገሃሃረ ምስ መጸ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ ኣካል ናይቲ ሽዑ ዝነበረ ጭርሖታትን ህዝባዊ ቃልስታትን ተመሲሎዮ ኣብ ፖለቲካዊ ስልጣን ዝደየበ። ኣብቲ እዋንቲ ሰውራ ኤርትራ ኣብ ክንዲ ነቲ ኣብ ኢትዮጵያ ዝነበረ ምቹእ ኩነታት መዝሚዙ ንቃልሲ ንቅድሚት ዘሰጉም ኣንፈት ዝኸተል፡ ኣብ መንጎ ተሓኤን ህግሓኤን ንሜዳ ኤርትራ ናይ መን በሓተ ኩናት ሕድሕድ ክጽመዱ እዮም ተራእዮም።

ሕጂ'ውን እንተኾነ ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ሓደ እግሩ ኣብ ጉድጓድ ኣትዮ ዓረበ ዓረበ ኣብ ዝበሃለሉ ዘሎ እዋን፡ ብኣንጻሩ ግን ደንበ ተቓውሞ ነዚ ምቹእ ኩነታት መዝሚዙ ኣብ ክንዲ ንረብሓታት እቲ ውጹዕ ህዝቢ ዘውዕሎ ካብ ማንም ግዜ ንላዕሊ ኣብ ሕድሕዱ ክበላላዕ ንርእዮ ኣለና። ሎሚ ከምቲ ዝሓለፈ ነዊሕ እዋናት ንጽባሕ ንግሆ ዓዲ ዘየጋብር ኣግላልን በሓትን ኣረኣእያታት ንደንበ ተቓውሞ ዓብሊሎም መዓለሽ እናበልና ንህዝብና ከነዕጅ ፍቓደኛታት ክንኸውን ኣይንኸእልን ኢና። ክሳብ ሕጂ ብዙሕኳ እንተዘይበልና ድሕሪ ሕጂ ግን ህዝቢ ኩሉ ፈሊጡ ነቲ ዝሓይሸ ክድግፍ፡ ነቲ ጉጉይ ክነጽግ መታን ክኸእል ንህዝብና ካብ ምሕባር ክንሓምቕ ኣይኮናን። ኤስደለ ሕጂ'ውን እንተኾነ ሓምድ እድሪስ ዓዋተ ዝጀመሮ ጭርሖታት ምሉእ ዓወት ሒዙ ዕድመ ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ከሕጽር እናተቓለሰ ንኩሉ ኣንፈታት ተንበርኻኸነት እናኣቃለዐ ክቐጽል ምዃኑ ነረጋግጽ።

ዓወትን ድምቀትን ንባሕቲ መስከረምን ዕላማታቱን
ስዕረትን ውድቀትን ንገባቲ ስርዓት ህግደፍን ዓንገልቱን
ዝኸርን ክብርን ንጀጋኑ ሰማእታት

ፈጻሚ ሸማግለ ኤስደለ
31 ነሐሴ 2015